

prima instanță: Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău – A. Miron
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – N. Cernat, A. Pahopol, A. Gavrilița

ÎNCHEIERE

27 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Iuliana Oprea
Ala Cobăneanu, Ion Druță,
Dumitru Mardari, Dumitru Visternicean

examinând cererea de revizuire depusă de Enachi Galina,
în cauza civilă la cererea de chemare judecată înaintată de Enachi Galina împotriva
Ministerului Finanțelor și Consiliului de Supraveghere a Activității de Audit privind
anularea actului administrativ și repararea prejudiciului moral,
împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 octombrie 2013 prin care s-a
respins recursul declarat Enachi Galina și s-a menținut încheierea Judecătoriei Rîșcani
din 10 iulie 2013,

c o n s t a t ă:

La 14 iunie 2013 Enachi Galina s-a adresat cu cerere de chemare în judecată
împotriva Ministerului Finanțelor și Consiliului de Supraveghere a Activității de Audit
privind anularea actului administrativ și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, prin ordinul Ministerului Finanțelor
al RM nr.59 din 29 mai 2012 (pct.3 din anexa) i s-a retras dreptul de a practica activitatea
de audit, în baza certificatului AG nr.000035 din 08 februarie 2008 atribuit pe viață,
conform situației din 01 ianuarie 2012. Drept motiv s-a indicat încălcarea prevederilor
art.15 lit. f) al Legii nr.61 din 16 martie 2007 privind activitatea de audit și anume
neonorarea obligației de a ridica nivelul de calificare (nu mai puțin de 40 de ore
academice), în organizațiile, instituțiile cu instruire profesională continuă, conform
modului stabilit de Guvern.

În vederea soluționării litigiului pe cale amiabilă, la 15 octombrie 2012 s-a adresat
către Ministerul Finanțelor al RM cu cererea prealabilă înregistrată cu nr.60 prin care a
solicitat anularea ordinului administrativ și restabilirea ei în drepturi, însă prin răspunsul
din 07 noiembrie 2012 a primit refuz la executarea cererii.

Menționează, că a înștiințat Consiliul de Supraveghere a Activității de Audit
privind imposibilitatea de a trece perfecționarea profesională din motiv că se află sub

arest. Prin răspunsul din 11 martie 2012, nr. 30/01/05/28 i s-a comunicat că examinarea problemei date nu ține de competența Consiliului.

Prin adresarea nr. 29998 din 16 martie 2012 a solicitat Consiliului de Supraveghere a Activității de Audit de a lua în considerare imposibilitatea de perfecționare profesională și și-a asumat obligațiunea de a compensa deficiențele de pregătire profesională prin susținerea cursurilor ratate, dar nu a primit nici un răspuns.

Solicită reclamanta, restabilirea în dreptul de a exercita profesia de audit prin anularea pct. 3 din Lista auditorilor care nu au efectuat instruirea profesională continuă în anul 2011 pentru retragerea certificatelor de calificare, înaintată prin decizia Consiliului de Supraveghere a Activității Audit nr.1 din 17 mai 2012; anularea pct.3 din anexa ordinului Ministerului Finanțelor al RM nr. 59 din 29 mai 2012 și repararea prejudiciului moral.

Prin încheierea Judecătoriei Rîșcani din 21 iunie 2013, nu s-a dat curs cererii de chemare judecată înaintată de Enachi Galina, s-a comunicat reclamantei despre necesitatea înlăturării neajunsurilor, prin concretizarea cerințelor din cererea de chemare în judecată și de pe înscrisuri, cu indicarea completă și corectă a părților, anexarea copiilor de pe cererea de chemare în judecată și de pe înscrisuri, certificate în modul stabilit, într-un număr egal cu numărul de părți și de intervenienți, acordându-i pentru aceasta un termen de 5 zile.

La 09 iulie 2013 Enachi Galina a prezentat „cererea în ordinea de contencios administrativ” privind anularea pct.3 din anexa la Ordinul nr. 59 din 29 mai 2012, cu anexarea unor documente în copie, autentificate de ea însăși.

Prin încheierea Judecătoriei Rîșcani din 10 iulie 2013 cererea de chemare în judecată depusă de Enachi Galina împotriva Ministerului Finanțelor și Consiliului de Supraveghere a Activității de Audit privind anularea actului administrativ și repararea prejudiciului moral, a fost restituită pe motivul că reclamanta prezentând cererea de chemare în judecată suplimentară nu a indicat numele pârâtului, domiciliul ori sediul lui, numărul de telefon, fax, poșta electronică sau alte date de contact.

La 24 iulie 2013 Enachi Galina a declarat recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii Judecătoriei Rîșcani din 10 iulie 2013 și remiterea cauzei spre examinare în instanța de fond.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 03 octombrie 2013, a fost respins recursul declarat de către Enachi Galina și menținută încheierea Judecătoriei Rîșcani din 10 iulie 2013.

Pentru a decide astfel, Colegiul civil al Curții de Apel Chișinău, a constatat, că motivele invocate în cererea de recurs nu cad sub incidența prevederilor art.432 alin.(1) CPC și nu constituie temeiuri pentru casarea încheierii contestate. Or, reclamanta ni sa conformat prevederilor art.166, 167 alin.(1) lit. a), b), c) și e) CPC din care considerente judecătorul a dispus corect restituirea cererii de chemare în judecată. A mai menționat instanța, că reclamanta nu este lipsită de dreptul de a depune repetat cererea în instanța de judecată.

La 25 octombrie 2017, Enachi Galina a depus cerere de revizuire împotriva deciziei instanței de recurs, solicitând admiterea acesteia, casarea încheierii Judecătoriai Rîșcani din 10 iulie 2013 și deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 octombrie 2013 și rejudecarea cauzei.

În motivarea cererii de revizuire, revizuenta și-a întemeiat pretențiile în baza art. 449, lit. h) al CPC, invocând că prin decizia din data de 25 aprilie 2017 Curtea Europeană a Drepturilor Omului a luat notă de soluționarea amiabilă a cauzei nr. 4797/15, referitor la încălcarea art. 5§§ 1 și 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Studiind materialele dosarului în raport cu cele invocate în cererea de revizuire, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire neîntemeiată și care urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă din următoarele motive.

Articolul 448 alin. (3) din CPC prevede că, cererea de revizuire declarată în temeiurile prevăzute la art. 449 lit. g) și h) se examinează în toate cazurile de Curtea Supremă de Justiție, în conformitate cu prevederile art.453 CPC.

În conformitate cu art. 451 alin. (1) din CPC cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447 CPC, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 CPC și anexându-se probele ce le confirmă.

În conformitate cu art. 449 lit. h) din CPC, revizuirea se declară în cazul în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat, printr-o hotărâre, fie Guvernul Republicii Moldova a recunoscut, printr-o declarație, o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale care poate fi remediată, cel puțin parțial, prin anularea hotărârii pronunțate de o instanță de judecată națională.

În conformitate cu art. 453 alin. (1) lit. a) CPC, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

La caz, Colegiul menționează că deși revizuenta indică în cererea sa prevederile art.449 lit. h) din CPC, argumentele în susținerea acesteia nu pot fi raportate la circumstanțele ce rezultă din actele cauzei civile.

Referitor la acest temei se menționează că existența unei constatări a Curții Europene a Drepturilor Omului privind încălcarea unui drept sau a unei libertăți fundamentale ale omului, în pricina a cărei act judecătoresc se solicită a fi revizuit, constituie drept temei de admitere a cererii de revizuire.

Astfel, în conformitate cu aceste prevederi legale, revizuirea poate fi declarată în cazul în care, după rămânerea hotărârii irevocabile, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat printr-o hotărâre o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale care poate fi remediată, cel puțin parțial, prin anularea hotărârii pronunțate de o instanță de judecată națională.

Verificând temeinicia motivelor de revizuire invocate, Colegiul Curții Supreme de Justiție consideră că acestea nu pot fi reținute și nu pot servi ca temei de revizuire a hotărârii contestate, în sensul art. 449 lit. h) din CPC, din motiv că în litigiul al cărui

redeschidere se solicită, Galina Enachi nu este îndreptățită ca în baza deciziei Curții Europene pentru apărarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului din 25 aprilie 2017 (f.d.29 recto-verso) să retracteze actele de dispoziții judecătorești, întrucât decizia respectivă vizează plângerea reclamantei în temeiul articolului 5 § 1 și § 3 din Convenție în legătură cu detenția ilegală și lipsa de motive relevante și suficiente pentru arestarea ei preventivă. Astfel, plângerea Enachi Galinei poartă un caracter penal bazat pe art. 5 din Convenție, fără a se constata o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale care poate fi remediată prin anularea actelor de dispoziție judecătorești pronunțate de o instanță de judecată națională, într-o procedură civilă.

Colegiul constată că prin actele de dispoziție judecătorești supuse revizuirii, sa hotărât un incident (excepție) de procedură ce ține de dreptul Galinei Enachi de a se adresa în instanța de judecată cu cererea de chemare în judecată în scopul apărării drepturilor pretinse încălcate sau contestate, a libertăților și a intereselor legitime – (accesul la justiție). Accesul la justiție nu este un drept absolut. Și la această fază a procesului instanța (judecătorul) nu soluționează în fond problemele (pretențiile) invocate de către reclamant în cererea de chemare în judecată, ci verifică numai existența sau inexistența premizelor și condițiilor acțiunii invocate.

Colegiul reține, că cererea de revizuire depusă de Enachi Galina, prin prisma art. 449 lit. h) CPC având ca temei Decizia Curții Europene din 25 aprilie 2017, este îndreptată împotriva unor acte de dispoziție judecătorești, deja consumate. Or consecințele acestor acte au fost ulterior realizate, inclusiv și de către Enachi Galina prin adresarea ulterioară în instanța de judecată competentă, care în final a și adoptat o hotărâre judecătorească.

În aceste circumstanțe nu se îndreptățește admiterea cererii de revizuire, în sensul invocat, ori nu suntem în situația imposibilității remedierii consecințelor produse în alt mod decât prin revizuirea hotărârilor contestate.

Colegiul remarcă faptul că, revizuentul nu a prezentat nici o hotărâre a Curții Europene a Drepturilor Omului ce s-ar atesta constatarea încălcării drepturilor sau libertăților fundamentale care poate fi remediată, cel puțin parțial, prin anularea încheierii Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 10 iulie 2013 și deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 octombrie 2013, susceptibilă să influențeze soluția pronunțată de instanțele inferioare.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că, admiterea cererii de revizuire depusă de Galina Enachi în lipsa unor circumstanțe fundamentale și obligatorii în sensul art. 449 lit.h) din Codul de procedură civilă, ar însemna încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil, garantate de art. 6 paragraf 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului.

Colegiul consideră relevantă jurisprudența CtEDO în speța Popov (2) contra

Moldovei în care înalta Curte a reiterat că, dreptul la o instanță, garantat de art. 6 par. 1 din Convenție presupune respectarea principiului preeminenței dreptului. Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere ca, atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție. Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare a cauzei. O abatere de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară prin circumstanțele unui caracter esențial și imperios (Josan v. Moldova, nr. 37431/02, § 25; Brumărescu v. România, nr.28342/95, §61; Ryabykh v. Rusia, nr.52854/99, §52,).

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire depusă de Galina Enachi ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Galina Enachi împotriva încheierii Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 10 iulie 2013 și deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 octombrie 2013, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Enachi Galina împotriva Ministerului Finanțelor și Consiliului de Supraveghere a Activității de Audit privind anularea actului administrativ și repararea prejudiciului moral.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Iuliana Oprea

judecători

Ala Cobăneanu

Ion Druță

Dumitru Mardari

Dumitru Visternicean